

specifikace: věcná příslušnost krajských soudů k nárokům na zaplacení směnečné sumy

§ 9 odst. 1 o. s. ř.

§ 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř.

§ 514 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

§ 30 a 75 zákona č. 191/1950 Sb., směnečného a šekového

Ncp 154/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobkyně: **Československá obchodní banka, IČO 00001350**
sídlem Radlická 333/150, 150 57 Praha 5

proti
žalovanému: **J.S.**
zastoupený advokátem Mgr. Martinem Pujmanem
sídlem Jugoslávská 620/29, 120 00 Praha 2

o zaplacení 1 783 898,76 Kč s příslušenstvím a směnečné odměny

vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 7 Cm 77/2019, o určení věcné příslušnosti,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se svou žalobou (respektive návrhem na vydání směnečného platebního rozkazu – dále jen „žaloba“) doručenou Městskému soudu v Praze (dále jen „předkládající soud“) dne 10. 6. 2019 domáhá proti žalovanému (když usnesením předkládajícího soudu ze dne 16. 10. 2019, č. j. 7 Cm 77/2019-44, byl k samostatnému projednání a rozhodnutí vyloučen požadavek vznesený žalobkyní původně /též/ proti společnosti Czech Global Trade s.r.o.) zaplacení částky 1 783 898,76 Kč s (blíže specifikovaným) příslušenstvím a dále směnečné odměny

ve výši 5 946,33 Kč. Uvedený žalobní požadavek žalobkyně opřela o tvrzení, že je majitelkou příslušné směnky, která byla dne 26. 2. 2015 vystavena společností Czech Global Trade s.r.o., byla avalována žalovaným a na níž nebylo v den její splatnosti zaplacen nic.

2. Předkládající soud předložil věc Vrchnímu soudu v Praze (dále jen „nadřízený soud“) k rozhodnutí podle § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), bez dalšího s tím, že žalovaný vznesl námitku nedostatku věcné příslušnosti.
3. Žalovaný svou námitku podle § 104a odst. 5 o. s. ř. odůvodnil tím, že věcnou příslušnost předkládajícího soudu nelze dovozovat z § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř., když zákon č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, který v § 1 odst. 1 formálně směnky označoval za cenné papíry, byl zrušen k 31. 12. 2013, přičemž žádný předpis v současné době směnky za cenné papíry výslovně neoznačuje.
4. Žalobkyně vyslovila s argumentací žalovaného, o níž se opírá příslušná námitka nedostatku věcné příslušnosti, nesouhlas s tím, že směnka podléhá definici cenných papírů podle § 514 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
5. Podle § 11 odst. 1 věta první a druhá o. s. ř., řízení se koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný. Pro určení věcné a místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení řízení.
6. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
7. Podle § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve sporech z finančního zajištění a sporech týkajících se investičních nástrojů a cenných papírů nebo zaknihovaných cenných papírů, i když se nejedná o investiční nástroje.
8. Podle § 514 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. z.“), cenný papír je listina, se kterou je právo spojeno takovým způsobem, že je po vydání cenného papíru nelze bez této listiny uplatnit ani převést.
9. Ze skutečností vymezených v odstavci 1. odůvodnění se podává, že žalobkyně svůj žalobní požadavek opírá o vystavení (vlastní) směnky (§ 75 zákona č. 191/1950 Sb., zákon směnečný a šekový, ve znění pozdějších předpisů) společností Czech Global Trade s.r.o. a to při převzetí směnečného rukojemství (§ 30 a násl. zákona směnečného a šekového) žalovaným.
10. Přestože v současnosti platná a účinná právní úprava - a to na rozdíl od předchozí úpravy obsažené v § 1 odst. 1 zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění platném a účinném do 31. 12. 2013 - explicitně nestanoví, že směnka (at' vlastní či cizí) je cenným papírem, taková skutečnost se jednoznačně podává z obecné zákonné definice cenného papíru obsažené v § 514 o. z., a to ve spojení s korespondující úpravou obsaženou v zákoně směnečném a šekovém.
11. Standardní soudní praxe, jejímž výrazem je například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 8. 2018, sp. zn. 21 Cdo 620/2017, je přitom dlouhodobě ustálena v názoru, že (cit.): „směnka je dlužnický dokonalý cenný papír, jímž za předpokladu splnění přísných formálních náležitostí vzniká přímý, bezpodmínečný, nesporný a abstraktní závazek určité osoby zaplatit majiteli směnky v určitém místě a čase stanovenou peněžitou částku; i když se vystavení směnky zpravidla opírá o určitý důvod (kauzu), vzniká ze směnky specifický (směnečný) právní vztah, jehož abstraktní charakter tkví v tom, že právní důvod (kauza) není pro jeho existenci významný a ze směnky nevyplývá; směnečný závazek je přitom zcela samostatný a oddělený od případného závazku, který byl důvodem jeho vzniku“.
12. S ohledem na vše shora konstatované, když žalobou uplatněný požadavek na peněžitě plnění se týká cenného papíru – vlastní směnky, rozhodl nadřízený soud podle § 104a odst. 2 poslední věta

o. s. ř., že k projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy (§ 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 28. února 2020

JUDr. František Kučera
předseda senát